

Pressiteade

Luxembourg, 24. juuni 2021

Pärast Venemaa impordikeeldu piimatootjatele kehtestatud ELi toetus ei ole piisavalt hästi suunatud

Euroopa Liit võttis ulatuslikke meetmeid, et toetada põllumajandustootjaid piimaturu häirete ajal aastatel 2014–2016. EL reageeris kiiresti Venemaa poolt piimatoodetele kehtestatud impordikeelule. Euroopa Kontrollikoja aruande kohaselt ei hinnatud tootjate tegelikke vajadusi siiski piisavalt ja antud toetus ei olnud piisavalt hästi suunatud. EL on püüdnud kasutada 2014.–2016. aasta turuhäiretest saadud kogemusi, et parandada võimalike tulevaste kriiside ohjamist piimasektoris.

2010. aastate alguses suurendasid mõne ELi liikmesriigi põllumajandustootjad märkimisväärselt oma piimatootmist, kasutades ära kõrgemaid hindu, mis saavutasid tippaseme 2014. aasta alguses. 2014. aasta augustis keelas Venemaa Föderatsioon ELi piimatoodete impordi Ukraina vastu suunatud ELi sanktsioonide tõttu. Samal ajal aeglustus ka ELi eksport Hiinasse. Kõik need tegurid viisid pakkumise ja nõudluse tasakaalustamatuseni kogu sektoris kuni 2016. aasta keskpaigani. ELi ühises põllumajanduspoliitikas (ÜPP) on sätestatud mehhanismid, mis leevendavad selliseid olukordi, sealhulgas otsetoetused põllumajandustootjate sissetuleku stabiliseerimiseks, turusekkumismeetmed ehk nn turvavõrk hindade toetamiseks, mille abil kõrvaldatakse ajutiselt ülepakkumine, ning erakorralised meetmed turuhäirete vastu võitlemiseks.

„Piimatootmine moodustab olulise osa ELi põllumajandussektorist ning Euroopa Komisjon võttis koos liikmesriikidega teatavaid meetmeid põllumajandustootjate sissetulekute toetamiseks 2014.–2016. aasta turuhäirete ajal,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Nikolaos Milionis. „Kuid edaspidi tuleb olla paremini ette valmistatud, et reageerida tõhusamalt sektori võimalikele kriisidele.“

Audiitorid järelavad, et Euroopa Komisjon reageeris Venemaa impordikeelule kiiresti. Pärast seda, kui komisjon oli hinnanud või, juustu ja muude piimatoodete ekspordi vähenemist, tuli ta juba 2014. aasta lõpuks välja esimese erakorralise rahalise toetuse paketiga põllumajandustootjatele Balti riikides ja Soomes, mis olid kõige enam mõjutatud riigid. Kuid audiitorid märgivad ka, et komisjonil kulus turu tasakaalustamatuse kõrvaldamiseks rohkem

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

aega. Komisjon eraldas tootmise vabatahtlikuks vähendamiseks ligikaudu 390 miljonit eurot, mida sai kasutada kogu ELis. Kuid reaktsioonina kõigi aegade madalamatele hindadele olid paljud põllumajandustootjad juba enne kõnealuste toetusmeetmete rakendamist oma piimatootmist vähendanud.

Hoolimata otsetoetuste stabiliseerivast mõjust sissetulekule (otsetoetuste osakaal piimatootjate sissetulekus oli 2015. ja 2016. aastal ligikaudu 35%), võib piimatootjatel olla pärast järsku hinnalangust probleeme rahavoogudega. Komisjon püüdis seda probleemi lahendada, kuid ei hinnanud piimafarmide rahavoogudega seotud raskuste ulatust. Audiitorid leidsid, et eelarvehendite jaotamisel mängis olulist rolli olemasolevate vahendite maht, mitte tegelikud vajadused. Liikmesriigid eelistasid erakorralisi meetmeid, mida oli lihtne rakendada, ja otsustasid vahendite ulatusliku jaotamise kasuks. Vähe tähelepanu pöörati sellele, et toetus oleks olnud suunatud neile, kes seda tegelikult vajasisid.

2014.–2016. aasta erakorraliste meetmete rahastamiseks kaalus komisjon oma põllumajandussektori kriisireservi kasutamist. Lõpuks ta seda siiski ei teinud. Et olla valmis tulevasteks kriisideks, näiteks pandeemiast põhjustatud kriisideks, püüdis komisjon tugineda saadud õppetundidele. Eelkõige on komisjon teinud ettepaneku tugevdada ÜPP järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) puhul kriisireservi rolli ja võimalikku mõju, muutes selle kasutamise paindlikumaks. Siiski ei ole ta audiitorite sõnul piisavalt hinnanud liikmesriikide võetud meetmete mõju, kuigi see võib oluliselt aidata suurendada valmisolekut mis tahes tulevaste turuhäirete korral.

Selgitav taustteave

Lehmapiimatootmine on ELi teiseks suurima käibega põllumajandussektor (2019. aastal 59,3 miljardit eurot) ja moodustab ligikaudu 14% põllumajandustoodangust. Saksamaa, Prantsusmaa, Madalmaad, Poola, Itaalia ja Iirimaa kuuluvad ELi peamiste piima tootvate riikide hulka. Aastatel 1984–2015 kasutati ELis piimakvootide süsteemi, mille abil püüti piirata ELi üldist piimatootmist. Alates 2009. aastast suurenesid liikmesriikide üldkvoodid järk-järgult, kuni süsteem 1. aprillil 2015 kaotati.

2019. aastal avaldasime me aruande [erakorraliste meetmete kasutamise kohta põllumajandustootjate sissetuleku stabiliseerimiseks puu- ja köögiviljasektoris](#). Täna avaldatud aruandes keskendutakse ELi piimatootjatele.

Eriaruanne nr 11/2021: „Erakorraline toetus ELi piimatootjatele aastatel 2014–2016. Tõhusust saaks tulevikus parandada“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu, mobiil: (+352) 691 553 547